

Samenvatting CKV Theater

Samenvatting door een scholier

1140 woorden

18 jaar geleden

★ 6,4

341 keer beoordeeld

Vak

CKV

2.1 Wat is theater?

We spreken over theater als er een speelplek is waar een of meer spelers voor een publiek optreden.

Er zijn verschillende vormen van theater:

- Toneelspel
- Mime
- Dans
- Zang
- Muziek
- Een combinatie van de bovengenoemde

Als in een voorstelling meerdere kunstvormen worden gecombineerd spreken we van een totaaltheater.

2.1.1 De speelplaats

Er zijn twee verschillende soorten theaters te onderscheiden, het lijsttheater en een lijsttoneel.

Het lijsttoneel is meestal te vinden in de traditionele schouwburg. Er is een duidelijk afgebakend hoog podium, vaak met een dik fluwelen voordoek, en het publiek zit op enige afstand in de zaal.

Het vlakke vloertheater heeft geen verhoogd podium en meestal geen omlijsting. De voorstelling wordt gespeeld op de vloer en het publiek zit op een schuin oplopende tribune.

Als het speelvlak en de zaal een geheel vormen noemen we dat ook wel een open speelvlak.

Er zijn ook vormen vak theater die niet in een bepaalde ruimte gespeeld worden maar gewoon tussen mensen op straat. Dit noemen we theater op lokatie.

2.1.2 Theater is niet allen amusement

Theatervoorstellingen kunnen ingedeeld in 2 categorieën:

- Theater dat de toeschouwers voorla wil amuseren
- Theater dat het publiek iets wil zeggen

2.1.3 De theatrale middelen

De theatrale middelen die de regisseur bij de vormgeving tot zijn beschikking heeft zijn:

- spel
- decor
- kleding en grime

- belichting
- muziek
- geluidseffecten

Een artistiek gebruik van deze middelen kan en aantrekkelijke voorstelling opleveren.

2.1.4 Hoe komt een voorstelling tot stand

Mensen die meewerken aan theaterproductie zijn:

- De artistiek leider, deze stelt het repertoire vast en kiest de medewerkers
- De zakelijk leider, deze beheert de financiën
- De regisseur, dit is de vormgever van de voorstelling
- De dramaturg geeft regisseurs en acteurs informatie over de achtergrond van het stuk.
- De decor- en kostuumontwerper zorgt voor de aankleding van het stuk
- De lichtontwerper maakt een draaiboek voor de belichting
- De spelers spelen het stuk
- De grimeurs maken de spelers op voor hun rol
- De productie leider ziet toe op het hele proces
- De pr-medewerker zorgt voor reclame

2.1.5 Gesubsidieerde en vrije producties

Grote theatergezelschappen en orkesten krijgen meestal subsidie van de regering. Regering, provincie of gemeente stellen jaarlijks een bedrag beschikbaar dat bedoeld is voor het realiseren van theaterproducties.

Gezelschappen kunnen ook op zoek gaan naar sponsors voor hun producties.

Vrije producties zijn producties waar men er van uitgaat dat ze zichzelf terugverdienen.

2.2 Toneel

2.2.1 Tekst en voorstelling

De tekst van een voorstelling kan op verschillende manieren gespeeld worden. Als een tekst op andere manier gespeeld wordt kan dit steeds anders overkomen.

2.2.2 Personages

Voor de toeschouwer is het bij een toneelvoorstelling eigenlijk nooit direct duidelijk wat de personages voor karakters en problemen hebben.

Je kunt informatie over de personages krijgen doormiddel van:

- Mededelingen van anderen
- Zelfkarakterisering
- Relatie tot andere personages

2.2.3 Betekenis en interpretatie

Een toneelstuk is geen toevallige samenloop van omstandigheden. De auteur had bij het schrijven van waarschijnlijk een bedoeling. De schrijver probeert meestal zijn bedoelingen zo natuurlijk mogelijk in zijn

toneelstuk te verweven.

2.2.4 Structuur: hoe is het verhaal opgebouwd

Een traditioneel handelingsverloop:

- De voorstelling begint met een expositie, waarin het publiek de noodzakelijke informatie krijgt om het stuk te kunnen volgen
- Op het motorisch moment gebeurt er iets waardoor de handeling goed op gang komt.
- De gebeurtenissen leiden tot een climax die een omslag in de situatie van de hoofdpersonage veroorzaakt.
- Ten slotte volgt de afloop, de ontknoping.

Toneelstukken en films die op deze manier zijn opgebouwd hebben een overzichtelijk handelingsverloop.

Bij een scenische opbouw is er niet echt een duidelijke opbouw te vinden. Het verhaal bestaat dan uit losse scènes die ogenschijnlijk geen verband met elkaar hebben maar uiteindelijk toch een geheel vormen. In het absurde theater is helemaal geen lijn te vinden.

2.3 Cabaret

2.3.1 Cabaret kent veel verschijningsvormen

Een cabaretier maakt kritische kanttekeningen bij het dagelijks leven. De cabaretier houdt de toeschouwer graag een spiegel voor en dat zou wel eens een pijnlijke confrontatie kunnen opleveren.

Verschillende soorten cabaret zijn;

- Litterair-satirisch cabaret, dat bestaat uit korte humoristische sketches, fraaie liedjes en meestal eenrichtingsgesprekken met het publiek
- Geëngageerd, maatschappijkritisch cabaret, dat ontwikkeling in de maatschappij volgt
- Beschouwend, verhalend cabaret. De cabaretier vertelt een avondvullend verhaal met vele zijwegen en schijnbare ontsporingen en zingt een aantal liedjes.
- Muzikaal cabaret het muzikale element overheerst en de tekst is minder belangrijk.
- Nonsenscabaret, dit is cabaret waar alleen onzin in voorkomt.
- Fysiek cabaret, wordt gevoerd door lichamelijke bewegingen.
- Stand-up comedians, improviseren hun hele stuk.

2.3.2 Cabaret en toneel

Het verschil tussen toneel en cabaret is dat de hoofdrolspelers zich op persoonlijke titel presenteren. Er is bij cabaret geen sprake van een voorstelling op basis van toneeltekst.

2.4 Muziektheater

2.4.1 Opera

De opera ontstond in rond 1600 en werd al snel populair in brede lagen van de bevolking.

Een opera begint met een ouverture bij gesloten doek, daarna gaat het doek open en begint het eigenlijke

stuk. De personages spreken hun teksten niet maar zingen deze. In een aria maakt de zanger hoe zijn gemoedstoestand op dat moment is.

Bij opera wordt veel aandacht besteed aan spectaculaire decor en verrassende licht- en geluidseffecten.

Veelgebruikte onderwerpen in opera's zijn:

- verhalen uit de mythologie
- verhalen uit het dagelijks leven
- bekende liefdesverhalen

2.4.2 Operette

In een operette zijn de onderwerpen doorgaans luchtiger en de muziek eenvoudiger dan in een opera. Van een diepere betekenis is eigenlijk nooit sprake. Omdat de muziek meestal eenvoudiger is, is de operette ook geschikt voor amateurgezelschappen.

2.4.3 Musical

Het verhaal in een musical is meestal niet zo onbeduidend als dat in een musical. Het is realistischer en heeft ondanks een uitbundige, showachtige presentatie een serieuze ondertoon.

2.4.4 Overige vormen van muziektheater.

Als er in muziektheater eens samenloop zit van gesproken tekst, zang, muziek en dans, spreken we gewoon van muziektheater.

2.5 Dans

2.5.1 Van ritueel en ontspanning naar voorstelling

Mensen hebben overal en altijd gedanst. De eerste dansen kwamen vooral voort uit godsdienstige ceremoniën maar al gauw was er sprake van dansvoorstellingen waar toeschouwers kwamen kijken.

2.5.2 Danstechnieken

In de westerse theaterdans zijn twee vormen van danstechniek te onderscheiden:

- Het academisch ballet (ook wel klassiek ballet genoemd)
- De moderne dans
- Het showballet is een populaire vorm van moderne dans.

2.5.3 Hoe komt en voorstelling tot stand

een dansgroep kent in grote lijnen dezelfde structuur als ieder ander theatergezelschap. Maar er zijn enkele mensen die speciaal voor een dansvoorstelling nodig zijn, namelijk:

- De choreograaf, deze bedenkt de voorstelling en werkt het verhaal uit in danspassen.
- De dansers, deze dansen het stuk.

In de dansers zijn verschillende groepen te onderscheiden:

- Solisten
- Halfsolisten

- Het corps de ballet
- De balletmeester

2.5.4 Drie genres

In grote lijnen zijn er drie soorten dansvoorstellingen te onderscheiden:

- Het verhalende of afbeeldende ballet.
- Het thematische ballet
- De absolute dans

Deze genres zijn niet altijd duidelijk te onderscheiden, in veel balletten gaat het om een combinatie.

2.5.5 Waar gaat een dansvoorstelling over?

In een dansvoorstelling vormen beweging, muziek, decors en licht samen de voorstelling.

De dansers communiceren via hun lichaamsbewegingen met het publiek.

2.6 Mime/bewegingstheater

Mime is de kunst van de suggestie. Mimespelers drukken een verhaal uit zonder daarbij tekst te gebruiken. Vaak hebben ze nauwelijks attributen en een minimum aan decor. Om het verhaal duidelijk te maken zijn hun bewegingen en uitdrukkingen nadrukkelijker dan in het dagelijks leven.